

A Magyar Asztronautikai Társaság körlevele

1027 Budapest, Fő utca 68. Postacím: 1371 Budapest, Pf. 433.
Tel/fax/üzenetrögzítő: (06-1) 201-84-43 e-mail: mant@freemail.hu
www.mant.hu Számlaszám: 10300002-20617536-00003285

2006. IX. szám

szeptember

Értesítjük minden kedves Tagtársunkat, hogy **dr. Magyarai Béla** augusztus 7-én írásban benyújtotta azonnali lemondását Társaságunk elnöki posztjáról. Ezt a tényt az Intéző Bizottság – sajnálattal bár, de – tudomásul vette. Tekintettel a helyzetre, mielőbb rendkívüli elnökválasztó közgyűlést kell összehívunk. Ennek időpontjáról és helyszínéről Tagságunkat haladéktalanul értesíteni fogjuk.

Pályázati hírek:

- A Nemzeti Civil Alapítvány a 2005. évi pályázatuk kiegészítéseként idén januárban pótlólagos pályázatot írt ki, amelyen működési költségeinkre ismét sikerült némi pénzt elnyernünk.
- A **Mecenatúrára** újból pályáztunk – ezúttal a jubileumi kiadványunk megjelentetése céljából.

— O —

„Űrhajósok” lettünk

Életünk egyik legnagyobb kalandján vehettünk részt Huntsville-ben a U.S. Space and Rocket Centerben. Izgatottan vágunk neki az utazásnak július 18-án a Ferihegyi repülőtérrel. Először Washingtonba repültünk, majd 4 nappal később Huntsville-be. Kettőnket *Horváth Márk*, a MANT Elnökségének tagja kísért el utunkon.

Amikor kiszálltunk a repülőből, egy kék kezeslábasba öltözött férfi várt minket, és máris vittek a nyitó ceremóniára, ahol az országok delegáltjai mutatkoztak be egymásnak. Voltak, akik táncoltak, énekeltek, verset mondtak, kiselőadást tartottak – mi csárdást táncoltunk, és pár mondattal bemutatottuk országunkat. A többség népviseletbe öltözött. Az első este az ismerkedésről szólt, és még nem bontottak minket csoportokra, bár a lányok és a fiúk nem keveredhettek egymással, és ezt

szigorúan is vették. Külön lány és fiú emelet is volt a lakóegységben. A szállás kívülről egy fémből készült úrállomásra emlékeztetett, amiről hiányoztak az ablakok, és a belseje akár egy anyahajóé. Kint nagyon meleg és párás volt a levegő, ugyanakkor bent nagyon hideg és száraz. Első éjszaka nem tudtunk aludni, annyira fáztunk, de némi intézkedés árán sikerült a klímaberendezést kiiktatni...

Második nap megkezdődött a komoly munka: csoportokra bontottak minket, és megkaptuk mi is a kék kezeslábas ruhát, amit büszkén viseltünk a tábor során. A *Tsiolkovsky-team*-be osztottak be. A programok során mindig kísért egy STAFF (helyi kísérő tanár), és neki percre pontosan elő volt írva a napi program. Többnyire reggel fél 7-től este 10-ig tevékenykedtünk.

Milyen programjaink is voltak? Előadásokat hallgattunk, fizikai tréningeken vettünk részt, rakétát építettünk, és természetesen a kisebb missziókkal készítették fel minket a hat órás szimulációra. Nekünk *George Von Tiesenhausen* rakétamérnök és *Culbertson* űrhajós előadásai tetszettek leginkább. Culbertson űrhajóssal még tudtunk néhány mondatot is váltani, ami fantasztikus esemény volt. Az előadások során a Space Shuttle, az ISS és a földi irányítóközpont rendszereit és feladatait ismerhettük meg. A fizikai „megpróbáltatások” inkább szórakozást jelentettek. Kipróbálhattuk, milyen szökdécselni a Holdon, centrifugában pörögni, „háromtengelyű pörgettyűben” ülni (a *Mercury* űrhajósokat is ilyenekbe ültették), „súlytalannak” lenni, és hogy milyen csapatban együtt dolgozni – a nyelvi akadályok ellenére is. Mivel nemzetközi brigád volt, így sokan nem csak angolul beszélgettek, hanem előjött a német, francia, spanyol is. Mindkettőnk nagy kedvencei a Space Shuttle-ben lévő, felejthetetlen missziók voltak. Némi magyarázat és logikai rávezetés után egyszerűen mentek a gyakorlatok, és sikerült mindig túlélnünk azokat. Az utolsó napon reggel mindenki izgatottan várta a hat órás szimulációt. Amikor elfoglaltuk a helyünket, nem várt meglepetés ért néhányunkat. A STAFF-ok külön feladatokat adtak nekünk, amiktől leginkább veszélybe kerülhet egy misszió: betegségeket kellett szimulálnunk, amiket a csapat „ép” tagjainak kellett elhárítania. A legveszélyesebb az volt, amikor a pilóta megőrült, és elkezdte a gombokat összevissza nyomkodni, aminek következtében négy pirosan világító gomb jelent meg az egyik panelon. Ilyenkor mondhattuk, hogy „Houston, baj van!”...Szerencsére sikerült megoldani a felmerült problémákat – hála a higgadtságunknak és a földi központnak! Sikeresen zártuk a missziót, és sikerült szépen landolnunk a kifutópályán. Ezt követte a záró ceremónia, ahol átvehettünk egy borítékot – benne az elismerő oklevéllel, hogy teljesítettük az űrakadémiát!

Összességében nézve jó tapasztalatokat szereztünk, és barátságokat kötöttünk. Csak egy valamit sajnáltunk a tanárokkal kapcsolatban: nem mindig voltak a témába beavatottak, és nem tudták elmagyarázni helyesen, amiről beszélniük kellett. Ennek ellenére sokat tanultunk, és reméljük, hogy egyszer visszatérhetünk!

(*Orgel Csilla, Megyesi Dániel*)

Folytatjuk tovább azt az örvendetesen növekvő *névsort*, amely szerint felsorolt tagtársaink a befizetett tagdíjukat megtoldották, amiért külön köszönetet mondunk nekik: *Madai Péter (Budapest)*, ezen felül kiemelkedő mértékű tagdíjbefizetése volt *Paragi Zsoltnak (Vác)*, valamint *Fenes Endre Márknak (Budapest)*!

Intézőbizottságunk augusztus 23-án ülést tartott, amelyen a következőkről esett szó:

- elnökünk, dr. Magyarai Béla lemondásával – új elnök megválasztásával – kapcsolatos teendők / többek között ügyvezető elnök felkérése, javaslat a jelölő bizottságra, az Elnökségi ülés összehívása/;
- javaslat a *Fonó Albert*, illetve a *Nagy Ernő díjra*;
- az idei úrtábor tapasztalatai, a következő úrtábor szervezésével kapcsolatos tervek;
- javaslat az ifjúsági esszépályázat kiírására, az ezzel kapcsolatos lehetőségek kiszélesítése, erre irányuló pályázatok ügye;
- jubileumi kiadványunk helyzete, a kiadással kapcsolatos teendők;
- az *Úrnap* előkészítése;
- egyéb őszi rendezvényeink – különös tekintettel a Jövő Házába tervezettekre, ahova további programokat – pl. az őszi szakmai kirándulást, valamint ifjúsági csapatvetélkedőt – tervezünk;
- az *ÚRTANítás* rendezvényének új formájáról;
- a Gemma űrszimulátorral kapcsolatos tervek;
- a Huntsville-i Nemzetközi Úrtáborban járt delegációtapasztalatai;
- önálló MANT honlappal kapcsolatos elképzelések.

Beszámoló a 13. Magyar Úrtáborról

A MANT 2006. július 17. és 26. között gyönyörű természeti környezetben, a Miskolctól 30 km távolságra található Szentléleken rendezte meg a 13. Magyar Úrtábort négy szervező: *Neizer Zita*, *Endrédi Dávid Gábor*, *dr. Kővágó Csaba* és *Sándor Ferenc* vezetésével. A Szentléleki Turistaházban szálltunk meg, a színvonalas szakmai előadásoknak főként a **Miskolci Egyetem Fém-tani Tanszéke** adott otthont, amiért ezúton is köszönettel tartozunk a tanszék vezetőjének, **dr. Roósz Andrásnak**. A program során érdekes előadásokat hallgattunk meg a legkülönbözőbb űrkutatási

tudományterületekről, táborunk előadói nemcsak színvonalas előadásukkal színesítették a tábor programját, de útiköltségükről való lemondásukkal is támogatták a tábort. A 13. Magyar Űrtábor előadói voltak (névsor szerint): **dr. Almár Iván, dr. Bárczy Pál, dr. Both Előd, dr. Gál Gyula, dr. Illés Erzsébet, dr. Kelemen János, dr. Roósz András, Sik András, Somosvári Béla** és **dr. Szabó József**. Idén is vendégünk volt néhány napra az első nyolc űrtábor szervezője és vezetője, **Abonyi Ivánné**. Az előadások mellett az **Admatis kft.** laboratóriumát is meglátogattuk, ahol **dr. Bárczy Pál** és kollégái segítségével megismerkedtünk többek között az űrkezemencével kapcsolatos kutatásokkal. Miskolcon ellátogattunk a *Fényi Gyula Jezsuita Gimnáziumba*, ahol megtekintettük Fényi Gyula egykoron használt távcsövét, majd **Somosvári Béla** segítségével távcsöves napmegfigyelést végeztünk az iskola csillagvizsgálójában. Szerencsére többször volt este tiszta az égbolt, így a szálláson éjszaka végezhattünk csillagászati megfigyeléseket. Erre kiváló helynek bizonyult a környék, ugyanis nem zavarta meg a megfigyelést semmilyen fényszennyezés. Idén is nagy sikert aratott a vízirakéta-építés és felbocsátás nemcsak a táborozók, hanem a sajtó képviselői között is, némi fejtörést okozva nekik a legmegfelelőbb pillanat megörökítése kamerával vagy fényképezőgéppel. A sajtó képviselőinek megkeresésében kiemelkedő szerepe volt **Németh Csabának**, segítségét ezúton is megköszönjük. Sándor Ferenc szervezésének köszönhetően a miskolci **Neptun Búvárklub** jóvoltából idén is megrendeztük a víz alatti szerelési gyakorlatot, amelyhez a búvárfelszerelést és a teljes körű szakmai segítséget, oktatást a búvárklub ingyen biztosította. Most sem bizonyult egyszerű feladatnak a műanyag csőszerkezet összezsavarozása a medence fenekén, de a csapatok villámgyorsan felépítették a vázat.

A környék bővelkedik látnivalókban, egy tíz napos tábor kevés ahhoz, hogy mindent bejárjunk, mégis, a szakmai programok mellett megpróbáltunk képet kapni arról, hol is van a tábor. Így fölmentünk az *Avas-kilátóba* és megnéztük fentről Miskolcot és környékét, ellátogattunk a szentléleki kolostorromhoz, a *Látókőről* nagyjából 60 km sugarú félkörben láttuk magunk körül a tájat. Megnéztük a pizstránglepet, az *újmassai Őskohót* és meglepve tapasztaltuk, hogy van olyan ingyenes múzeum, ahol (szintén ingyen) lelkiismeretes és érdekes vezetést tart a múzeum alkalmazottja. Utaztunk az erdei vasúton, és túráztunk, hiszen a Szentléleki Turistaház egymagában áll az erdő közepén, a műúthoz közel ugyan, de a buszjáratától távol.

Bár az utóbbi néhány táborhoz hasonlóan most sem volt nagy a létszám, a táborozók száma a tavalyi évhez képest nem csökkent, és örömmel tapasztaltuk a határon túli fiatalok részvételét (öt határon túli táborozó a tizenötből); az ő részvételi költségeiket a Magyar Űrkutatási Iroda idén is átvállalta. Összességében most is elmondhatjuk, hogy sikeres tábort zártunk, amely a táborozóknak és a szervezőknek egyaránt rengeteg élményt adott. Ezen a fórumon keresztül is megköszönöm mindenkinek a szervezés és megvalósítás során nyújtott segítséget, támogatást és a részvételt.

(*Neizer Zita táborvezető*)